BIZOTTSÁG

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2004. szeptember 8.)

A bioscope szórakoztató park érdekében tett intézkedésekről amelyeket Franciaország foganatosított az „S.M.V.P – Mise en Valeur du Patrimoine Culturel" vállalkozás javára

(az értesítés a C(2004) 2686. számú dokumentummal történt)

(Csak a francia nyelvű szöveg hiteles)

(EGT vonatkozású szöveg)

(2005/401/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó Szerződésre és különösen annak 88. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére,

miután felkérte az érdekelteket, hogy ismertessék észrevételeiket a fenti cikk [1] szerint, és tekintettel ezekre az észrevételekre,

figyelembe véve a következőket:

I. ELJÁRÁS

(1) A Bizottsághoz 2001. március 27-i keltezésű 2001. március 28-i iktatású levélben, panasz érkezett be az elzászi szórakoztatóparkot, a BIOSCOPE-ot (a továbbiakban: „a BIOSCOPE") érintő esetleges állami támogatás ügyében. Ez a panasz vonatkozik az Elzászi Ökomúzeumra is, amely a Bizottság 2003. január 21-i határozatának [2] tárgya, azzal tehát a jelen határozat nem foglalkozik.

(2) A Bizottság tájékoztatást kért a kérdéses intézkedéssel kapcsolatban Franciaországtól, 2001. március 30-i, 2001. július 31-i, 2001. december 14-i, 2002. július 16-i, 2002. október 17-i és 2002. december 3-i leveleiben. Franciaország ezeket az információkat 2001. július 24-i, a Bizottság által 2001. július 26-án iktatott, 2001. november 28-i, a Bizottság által ugyanaznap iktatott, 2002. június 2-i, a Bizottság által ugyanaznap iktatott, 2002. június 25-i, a Bizottság által ugyanaznap iktatott, 2002. július 8-i, a Bizottság által 2002. július 9-én iktatott, 2002. október 21-i, a Bizottság által 2002. október 22-én iktatott és 2003. február 7-i, a Bizottság által 2003. február 10-én iktatott leveleiben küldte meg.

(3) 2003. október 29-i levelében a Bizottság tájékoztatta Franciaországot arról a határozatáról, hogy megindítja a Szerződés 88. cikkének (2) bekezdésében előírt eljárást a kérdéses intézkedéssel kapcsolatban.

(4) A Bizottság határozata az eljárás megnyitásáról az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* [3] kihirdetésre került. A Bizottság felkérte az érdekelteket, hogy ismertessék észrevételeiket a kérdéses intézkedéssel kapcsolatban.

(5) 2004. január 26-i keltezésű, ugyanaznap iktatott levelében Franciaország megküldte észrevételeit a Bizottságnak.

(6) 2004. február 19-i keltezésű, ugyanaznap iktatott levelében a szórakoztató parkok és szabadidő-vállalkozások németországi szövetsége (*Verband Deutscher Freizeitparks und Freizeitunternehmen e.V.* – a továbbiakban „VDFU") megküldte a Bizottságnak észrevételeit a kérdéses támogatással kapcsolatban.

(7) 2004. február 24-i levelében, amelyet 2004. február 25-én iktattak, az „S.M.V.P. – Valorisation et Animation du Patrimoine Culturel" társaság (a kulturális örökség megőrzésének és megismertetésére létrejött vállalkozás, a továbbiakban „SMVP") megküldte észrevételeit a Bizottságnak a kérdéses támogatással kapcsolatban.

(8) 2004. február 26-i és 2004. február 27-i leveleiben a Bizottság megküldte Franciaországnak a VDFU és az SMVP által benyújtott észrevételek másolatát.

(9) 2004. március 26-i keltezésű, ugyanaznap iktatott levelében Franciaország megküldte a Bizottságnak megjegyzéseit a VDFU és az SMVP által benyújtott észrevételekre.

(10) 2004. augusztus 25-i, a Bizottságnál 2004. augusztus 31-én iktatott levelében Franciaország kiegészítő információkat nyújtott az intézkedéssel kapcsolatban.

[1] HL C 20., 2004.1.24., 6. o.
[2] HL C 97., 2003.4.24., 10. o.
[3] Lásd az 1. lábjegyzetet.

II. LEÍRÁS

1. A BIOSCOPE szórakoztató park projektje

(11) A BIOSCOPE szórakoztató park projektjét 1994-ben indította el az elzászi régió. Célja egy olyan szórakoztató park megvalósítása, amely egyszerre tudományos, oktató jellegű és játékos, tematikájában az egészség, az élet és a környezet kérdésköreire épülő programot nyújt.

(12) Az elzászi regionális hatóságok elképzelése szerint a park feladata lehetővé tenni azt, hogy a látogatók szórakozás közben tanuljanak. Célja szerint túllépne a hagyományos természettudományi és műszaki múzeumok, mint a párizsi „Palais de la découverte" (A felfedezések palotája) vagy a „Cité des sciences" (A tudományok városa) megközelítésén, amelyről az a vélemény, hogy végső sorban nem eléggé vonzó ahhoz, hogy eredeti küldetését teljes mértékben teljesítse. Éppen ellenkezőleg, a BIOSCOPE a látogatók számára elsősorban a kikapcsolódás és a szórakozás helye lenne, amely ezen túlmenően véletlenszerű módon tenné lehetővé számukra a tanulást, egy saját maguk által választott ritmus szerint.

(13) A regionális hatóságok jelzik azt is, hogy a BIOSCOPE létrehozásának egy másik célkitűzése, amely az elsőnek nem mond ellent, az volt, hogy bővítse Elzász idegenforgalmi kínálatát.

2. A kedvezményezett társaság kiválasztásának folyamata

(14) Egy 1998. január 12-i prefektusi rendelettel, az elzászi regionális tanács és a felső-rajnavidék és alsó-rajnavidék megyei közgyűlései létrehozták a SYMBIO vegyes szindikátust (a továbbiakban: „a SYMBIO"), amelynek célja a BIOSCOPE megvalósításához szükséges eljárások végrehajtása.

(15) A regionális hatóságok úgy döntöttek, hogy a BIOSCOPE működtetése a közszolgálati kötelezettségek átruházásának jogi elve ([4]) alapján történik. Az állam saját maga finanszírozza a földek megszerzését és a beruházási költségek egy részét. A park építését és működtetését engedményesre bízza 30 évre, amit az engedményes az államnak az árbevételéből fizetett illetékkel ellentételez. A koncesszió lejártával a javak visszakerülnek az államhoz.

(16) A BIOSCOPE engedményesének kiválasztása céljából a SYMBIO 1998. szeptemberében versenytárgyalási eljárást indított a magánüzemeltetők pályázatai számára. Erről az eljárásról hirdetmény jelent meg az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* ([5]).

(17) A hosszú kiválasztási eljárást követően, amelynek célja az volt, hogy olyan üzemeltetőt találjanak, amely minden szükséges tapasztalattal rendelkezik, mind a park megépítése, mind megfelelő üzemeltetése érdekében, a SYMBIO úgy döntött, hogy a *Parc Astérix* társaságot választja, amely azóta a *Grévin et Compagnie* csoport tagja lett. Ezt a választást rögzítette a közszolgálati feladat átadásának aláírása 2001. március 13-án, amelynek tárgya „a BIOSCOPE tematikus park kialakításának, megvalósításának és üzemeltetésének engedményezése", egyfelől a SYMBIO, másfelől az „*S.M.V.P - Mise en Valeur du Patrimoine Culturel*," a *Parc Astérix* társaság leányvállalata között.

(18) A közszolgálati kötelezettségek átruházásához kiegészítő záradékot csatoltak, melyet 2002. július 9-én írtak alá. A közszolgálati kötelezettségek átruházása, a kiegészítő záradék szerinti módosított formájában, a továbbiakban itt „a koncesszió" megnevezéssel szerepel.

3. A versenytárgyalásos eljárásból alapján létrejött projekt – az állam részvételének módozatai ([6])

(19) A koncesszió egy olyan kisebb park létrehozását irányozza elő, amely egy 61,5 millió eurós induló befektetésnek felel meg, és eleinte évi 400 000 fős, majd a későbbiekben évi 800 000 látogatóra növekvő látogatottsággal számol.

(20) Az állam részvételének módozatait a koncesszió rögzíti.

(21) A következő pontokat irányozták elő részletesen:

— az állam az SMVP rendelkezésére bocsátja részletekben 30 évre a szükséges, 50 hektárt kitevő földterületeket. Ezek a földterületek az állam tulajdonában maradnak és ingyenesen visszaadandók a koncesszió végén. Az épületek, a létesítmények és a koncessziók, amelyeket az SMVP megszerzett, megteremtett, felállított vagy létrehozott a koncesszió folyamán, amelyek az utóbbi tulajdonát képezik és a park működtetéséhez kapcsolódnak, ingyenesen visszaadandók az államnak a koncesszió végén, ha teljes egészükben és számviteli szempontból amortizálódtak. Ellenkező esetben a visszaadáskor az állam köteles ez utóbbiak számviteli maradványértékének megfelelő költségtérítést fizetni,

— az SMVP az állam ellenőrzése mellett megtervezi, majd kialakítja a BIOSCOPE szórakoztató parkot, és 30 éven át üzemelteti azt,

— az SMVP által megépített park olyan beruházást jelent, amelynek első részlete 61,5 millió euró. Az állam csak az első részlet beruházásaiban vesz részt, összességében 30,5 millió euróval, a SYMBIO-n keresztül,

([4]) A közszolgálati kötelezettségek átruházása a területi önkormányzatok általános törvénykönyve L.1411-1 és azt követő cikkei hatálya alá tartozik.

([5]) HL S 168., 1998.9.1., 113001.

([6]) Az „állam" itt Elzász, a Felső-Rajnavidék és az Alsó-Rajnavidék területi önkormányzatait jelenti (Alsace, Haut-Rhin és Bas-Rhin megyék).

— a későbbi, a park felújításával kapcsolatos beruházások teljes egészében az SMVP-t terhelik. Koncepciójukat az államnak jóvá kell hagynia, mely utóbbi elsősorban azt ellenőrzi, hogy megfelelnek-e a park pedagógiai koncepciójának,

— az SMVP éves illetéket fizet az állam számára, amely megfelel a koncesszió földrajzi területén elért bruttó éves árbevétel 2,5 %-ának (kivéve az első két naptári évet, még akkor is, ha ezek nem teljes évek, amelyekre az illeték mértéke 1 % és 2 %), amiből le kell vonni minden olyan illetéket, amelyet az állam az alvállalkozásba adott tevékenységek után beszedett.

III. AZ ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁHOZ VEZETŐ OKOK

(22) A hivatalos vizsgálati eljárás megindítását megelőző levélváltásban Franciaország jelezte, hogy véleménye szerint az adott esetben a területi önkormányzatok szerepvállalása szerinte nem más, mint valamely általános gazdasági érdeket kielégítő feladattal kapcsolatos kötelezettség ellentételezése, amely feladatot a BIOSCOPE üzemeltetését végző koncessziós vállalkozásra bíztak.

(23) A hivatalos vizsgálati eljárás megindításakor a Bizottság a következő kétségeit fejezte ki a francia államnak a BIOSCOPE javára történt intézkedés, valamint az azzal kapcsolatban akkor Franciaország által adott indoklás tárgyában.

(24) Először is, a Bizottság úgy találta, kétségbe vonható, hogy elfogadható-e Franciaország indoklása, miszerint a hivatalos támogatásban részesülő kedvezményezett vállalkozást általános gazdasági érdeket képviselő feladattal bízzák meg. A Bizottság valóban kétségbe is vonta, hogy a jelzett feladatot Franciaország világosan megfogalmazta-e. De még ha ezt a feladatot meghatározták is, a Bizottságnak kétségei voltak afelől, hogy Franciaország elégséges indoklást adott-e arra vonatkozóan, hogy nincs szó túlkompenzálásról a jelzett feladattal kapcsolatos többletköltségek vonatkozásában.

(25) Másodszor, a Bizottság úgy vélte, hogy az állami közbelépés valószínűleg támogatást valósít meg, különösen abban az értelemben, hogy semmiféle bizonyítékát nem adták annak, hogy a kedvezményezett társaság az államtól a szórakoztató park üzemeltetési szolgáltatásáért járó piaci árnak megfelelő kifizetést kapna.

(26) Harmadszor, a Szerződés különféle rendelkezéseinek fényében a Bizottság elemezte az esetleges támogatás számvitelét. Arra a következtetésre jutott, hogy célkitűzéseit illetően az esetleges támogatás csak a regionális támogatásokra vonatkozó rendelkezések, vagy a Szerződés 87. cikk (3) bekezdésének d) pontjában szereplő, a kultúra előmozdítására vonatkozó rendelkezések fényében elemezhető. Mivel ilyen tekintetben Franciaország nem adott indoklást, a Bizottság kétségeinek adott hangot azzal a ténnyel kapcsolatban, hogy az esetleges támogatás engedélyezéséhez szükséges feltételek ezeknek a rendelkezéseknek valamelyike révén megvalósulnak-e.

IV. FRANCIAORSZÁG MEGJEGYZÉSEI A HIVATALOS VIZSGÁLATI ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁVAL KAPCSOLATBAN

1. Az általános gazdasági érdeket kielégítő szolgáltatási kötelezettség beszámításának jellege a BIOSCOPE projekt javára történő állami intézkedésben

(27) A hivatalos vizsgálati eljárás megindításával kapcsolatos észrevételeiben Franciaország ismét leszögezi azt az álláspontját, amely szerint az állam közreműködése a BIOSCOPE projektben nem számít állami támogatásnak a Szerződés 87. cikke (1) bekezdése értelmében, hanem az általános gazdasági érdeket kielégítő szolgáltatási kötelezettséghez kapcsolódó költségek ellentételezése.

(28) Ennek az indoklásnak az alátámasztására Franciaország először is emlékeztet a BIOSCOPE létrehozásának feltételeire, majd konkrét leírást ad a park projektjéről, ahogyan azt a SYMBIO az SMVP-vel együttműködésben meghatározta. A kérdéses leírás hangsúlyozza a park pedagógiai jellegét és a látványosságok nevelő jellegét, amelyek nagyon különböznek a hagyományos szórakoztató parkoktól. Franciaország hangsúlyozza azt a tényt, hogy a park semmi esetre sem változtathat a jövőben a koncepción, mert ha bármely változtatás módosítani kívánná annak pedagógiai hivatását, az ellentétben állna az engedményes és az állam között megkötött egyezménnyel.

(29) Franciaország ezek után kifejti, mit ért a BIOSCOPE-ra bízott általános gazdasági érdeket kielégítő szolgáltatás tartalmán.

(30) Szerinte ezt a feladatot az SMVP-t az államhoz kötő koncesszió egyértelműen meghatározza. Franciaország ezt a koncesszióból vett, a BIOSCOPE társadalmi és nevelési célkitűzésének általános jellegét hangsúlyozó kivonatok bemutatásával támasztja alá, valamint olyan, más szövegrészletekkel, amelyek konkrétabban foglalkoznak a látogatók egyes kategóriái számára alkalmazandó díjakkal (gyermekek szüleik társaságában, iskolai csoportok, időskorúak). Franciaország egyébként a hangsúlyt arra az ellenőrzésre helyezi, amellyel a SYMBIO koncessziós tevékenységére folyamatosan felügyel.

(31) Franciaország egyenként vizsgálja meg az Európai Közösségek Bírósága által az Altmark-ítéletben az általános gazdasági érdeket kielégítő szolgáltatás terheinek ellentételezésére szánt állami támogatások értékelésére megállapított kritériumokat ([7]).

([7]) A Bíróság 2003. július 24-i ítélete a C-280/00 ügyben, Altmark Trans GmbH és Regierungspräsidium Magdeburg kontra Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH, Oberbundesanwalt beim Bundesverwaltungsgericht jelenlétében, EBHT 2003., I-7747. o.

(32) Bár hangsúlyozza, hogy esetében nem emelhető kifogás amiatt, ha ezeket a kritériumokat az állami támogatás kialakításakor nem vette figyelembe, hiszen a jelzett ítéletet jóval a koncesszió aláírása után hozták meg, Franciaország jelzi, hogy:

— a közszolgálatok kötelezettségei világosan definiáltak, mivel a művelet egésze általános gazdasági érdeket kielégítő szolgáltatás,

— a paraméterek, amelyek alapján az ellentételezést kiszámították, világosak és előre meghatározottak voltak, mivel azokat már a koncesszió előtt megállapították, illetve az alapelv és a kérdéses park jellege is a versenytárgyalási eljárást megelőzően ki lett dolgozva,

— az ellentételezés nem haladja meg az általános gazdasági érdeket kielégítő szolgáltatás elvégzése során felmerülő költségek fedezéséhez szükséges összeg mértékét, mivel egy független szakértői társaság, a Rise Conseil munkatársai által készített tanulmány kimutatta, hogy az SMVP beruházásának megtérülése a BIOSCOPE projekt keretében ([5 %–10 %] (*) és [10 %–15 %]* között, a számítási feltételezések szerint) hasonló, vagy alacsonyabb lesz a szórakoztató parkok ágazatában szokásosan megfigyelt arányokhoz képest (amelyek 11 % és 15 % között vannak a nyereséges tematikus parkok mintájában) ([8]).

2. **Az állami támogatás meglétéről**

(33) Franciaország úgy véli, hogy a hivatalos hatóságok intézkedése a BIOSCOPE javára nem valósít meg állami támogatást a Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében.

(34) Franciaország előzetesen úgy vélekedik, hogy a BIOSCOPE nem folytat gazdasági tevékenységet. A BIOSCOPE nem is szórakoztató park, inkább úgy kellene tekinteni, mint egy alternatív múzeumi formát. Mint egy múzeum, egy iskola vagy egy kórház, a BIOSCOPE park nem más, mint az elzászi régió látogatói kiszolgálására irányuló egyértelmű akarat.

(35) Ezen túlmenően Franciaország jelzi, hogy véleménye szerint a BIOSCOPE fennállása nem lesz majd hatással a tagállamok közötti cserekapcsolatokra. Franciaország nem tagadja, a BIOSCOPE-projekt kifejezetten törekszik arra, hogy látogatókat vonzzon Franciaországon kívüli államokból, és különösen a nagyon közeli Németországból. Ugyanakkor jelzi, hogy a park vonzáskörzete néhányszáz kilométernél nem terjed tovább. Viszont az ezen kívüli egyetlen szórakoztató park ebben a körzetben – az *Europa-Park*, Rustban – nem tekinthető a BIOSCOPE versenytársának, sem a parkok mérete közötti különbség, sem pedig a két koncepció közötti alapvető eltérés miatt.

(36) Franciaország jelzi azt is, hogy szélesebb értelemben nem is lehet szó a versenyre gyakorolt hatásról, mivel annak ellenére, hogy a BIOSCOPE üzleti tevékenységet folytat, a szóbanforgó termék piaca önmagára korlátozódik, vagy legfeljebb igen kis számú helyszínre, amelyek mind nagyon távol vannak tőle. Tulajdonképpen nagyon kevés olyan idegenforgalmi termék van, amely helyettesíthetné a BIOSCOPE kínálatát. Franciaország nyomatékosítja az egyfelől a BIOSCOPE és másfelől az *Eurodisney* és az *Europa-Park* közötti számos különbséget. Megemlíti a spanyol *Terra Mítica* parkot, amelynek koncepciója közelebb áll a BIOSCOPE-éhoz, de jelzi, hogy a gyakorlatban csak nagyon kevéssé valószínű, hogy a turistáknak választaniuk kellene az egymástól több ezer kilométeres távolságban lévő két park között.

(37) Végül Franciaország úgy véli, hogy az állami intézmények intézkedése a BIOSCOPE javára sem az SMVP-t, sem pedig annak anyavállalatát, a *Grévin et Compagnie*-t nem juttatja semmiféle előnyhöz. Franciaország arra alapozza indoklását, hogy az általa lefolytatott versenytárgyalási eljárás szerinte garantálta, hogy a piaci feltételeket tükröző kínálatból lehessen választani. Másrészt pedig arra, hogy egy független tanácsadó cég, a Rise Conseil részletes gazdasági elemzést készített, amelynek eredményei arra utalnak, hogy az SMVP beruházásának megtérülése a BIOSCOPE projekt keretében hasonlóak, vagy alacsonyabbak lesznek a szórakoztató parkok ágazatában szokásosan megfigyelt arányoknál.

3. **Az esetleges állami támogatás összeegyeztethetősége a Szerződéssel**

(38) Franciaország jelzi, hogy abban az esetben, ha a hivatalos hatóságok hozzájárulása a BIOSCOPE-projekthez állami támogatásnak minősülne a Szerződés 87. cikke (1) bekezdése értelmében, ez a támogatás mindenképpen összeegyeztethető lenne a közös piaccal.

(39) Elsősorban, Franciaország jelzi, hogy a támogatás a Szerződéssel összeegyeztethetőnek tekinthető a 87. cikk (3) bekezdésének c) pontjában előirányzott eltérés alkalmazásával.

(40) A támogatás ugyanis valóban kielégítené a regionális célú állami támogatásokra vonatkozó irányvonalak ([9]) feltételeit (a továbbiakban: regionális irányvonalak).

(*) E szöveg egyes részei ki lettek hagyva, hogy semmiféle bizalmas információ ne kerüljön megadásra. E részek szögletes zárójelben vannak, és csillag követi őket.

([8]) Ez a megállapítás, Franciaország véleménye szerint, egyidejűleg kielégíti a két utolsó kritériumot az Altmark-ítéletben megállapított négy kritérium közül.

([9]) HL C 74., 1998.3.10., 9. o. Módosított irányvonalak (HL C 258., 2000.9.9., 5. o.).

(41) A Bizottság által a regionális irányvonalakban hivatkozott precedens az általa jóváhagyott támogatási rendszereken kívüli *ad hoc* egyedi támogatások megadására vonatkozóan, nem alkalmazható a BIOSCOPE esetében, mivel az nem ágazati politika tárgykörébe tartozik. Emellett Franciaország listát ad azokról a pozitív hatásokról, amelyeket a támogatás az elzászi régióra kifejt. Emlékeztet arra, hogy a BIOSCOPE létesítményének elhelyezése egy adott támogatott térségben szándékos volt, és még belső kritika is érte, olyan személyek részéről, akik szívesebben vették volna, ha a projekt a regionális fővároshoz közelebb jött volna létre.

(42) A támogatás megfelel egy sor más, a regionális irányvonalakban rögzített kritériumnak is, különösen a támogatások intenzitásával kapcsolatos kritériumnak, amelyről a Rise Conseil tanulmánya kimutatta, hogy sokkal alacsonyabb, mint a kérdéses térségben megengedett arány.

(43) Másodsorban, Franciaország jelzi, hogy a támogatás a Szerződéssel összeegyeztethetőnek tekinthető a 87. cikk (3) bekezdésének d) pontjában foglalt eltérés alkalmazásával.

(44) Franciaország szerint szükséges a jelzett rendelkezés „kultúra" és „örökség" kifejezéseket tágabban értelmezni, a tudományos műveltséget és az egészségmegőrzést is belefoglalva, mivel az szerinte az emberiség örökségének lényeges elemét alkotja. Franciaország megemlít ezzel kapcsolatban egy sor olyan, a BIOSCOPE által javasolt tevékenységet, amelyek a látogatók számára lehetővé tennék, hogy tudományos műveltségüket növeljék a környezetvédelem és az egészség témaköreiben, és általában javítsák jó közérzetüket.

V. AZ ÉRDEKELTEK ÉSZREVÉTELEI

1. A VDFU által beadott észrevételek

(45) A VDFU az észrevételeihez fűzött bevezetőben jelzi, hogy a szórakoztató parkok ágazatát főként kis- és középvállalkozások alkotják, amelyeknek ily módon különösen nagy szükségük van a védelemre a verseny torzulásaival szemben. Az ilyen típusú vállalatok Németországban saját beruházásaikat mindenféle állami segítség nélkül, és nagy kockázat mellett valósítják meg. Közülük néhányat most maga a *Grévin et Compagnie* társaság vásárolt fel. Az olyan állami támogatások, amelyek torzítják a versenyt, különösen rombolóak ebben az ágazatban, mivel a nem támogatott parkok látogatási csúcsidőszakainak további lemorzsolódásához vezetnek, miközben éppen a látogatási csúcsidőszakok azok, amelyek lehetővé teszik egy park számára a jövedelmezőség elérését.

(46) A VDFU úgy véli, hogy a francia állam beavatkozása az SMVP javára az EK-Szerződés 87. cikke (1) bekezdésének értelmében vett támogatást valósít meg.

(47) A VDFU úgy véli, hogy a koncessziós rendelkezések nem teszik lehetővé a SYMBIO számára, hogy a BIOSCOPE-ban meglévő saját beruházásán rendes megtérülést érjen el. A SYMBIO, részesedéséért cserébe, megelégszik a park árbevételéből származó alacsony járandósággal, holott egy magántulajdonú piaci szereplő jelentősebb részesedést követelne meg annak hasznaiból. Ebből az következik, hogy az SMVP a szokásos piaci megtérülésnél magasabb megtérülést ér el. A koncesszió egyébként lehetővé teszi az SMVP számára, hogy az anyavállalat más parkjainak köszönhetően jelentős szinergiákat használjon ki.

(48) Egyébként a VDFU vitatja a Franciaország által felvetett, az általános gazdasági érdeket kielégítő szolgáltatásra fizetett ellentételezés minősítést. A VDFU úgy véli, hogy a fent hivatkozott Altmark-ítélet négy feltételének egyike sem teljesül az adott esetben.

(49) Így például az általános gazdasági érdeket kielégítő szolgáltatás meghatározása, amelyet a BIOSCOPE-ra alkalmaztak, semmiképpen nem rendelkezik azzal a pontossággal, amelyet a Bíróság követelményei ebben a tárgyban szükségessé tesznek. A VDFU korántsem kérdőjelezi meg a francia hatóságok célkitűzésének érdemi részét, miszerint szórakoztatva kell tanítani, de úgy véli, hogy ez a célkitűzés önmagában nem elégséges ahhoz, hogy pontosan meghatározzák a BIOSCOPE-nak tulajdonított általános gazdasági érdek terjedelmét. Ahhoz, hogy ezt megtegyék, részletesen meg kellene határozni azokat az eszközöket, amelyeket a közszolgálati feladat megvalósítására fordítanak, és ki kellene zárni elsősorban a park minden olyan későbbi megváltoztatását, amely nem felel meg a hivatalos célkitűzésnek. A VDFU egyébként jelzi, hogy a szórakoztató parkokban – még akkor is, ha teljes mértékben magáneszközökből finanszírozzák azokat, – nagyon gyakori, hogy oktatási célú szórakoztatást tartalmaznak. A legjobb példa erre az *Europa-Parké* lehet, amelyben van például egy másolat Shakespeare színházáról és a MIR űrállomásról, és segíti a környezetvédelemre való késztetést egy „négydimenziós film" révén, amelyet a *World Wide Fund for Nature* (WWF) együttműködésével készített el.

(50) A BIOSCOPE-hoz fűződő általános gazdasági érdek meghatározásának pontatlansága miatt a VDFU úgy véli, nem lehet úgy tekinteni, mintha a koncesszió előre, illetve objektív és átlátható módon rögzítené a számítási alapokat ennek a feladatnak a költségtérítéséhez. A VDFU úgy véli, hogy az SMVP által fizetett illetékek összegei nem kerültek meghatározásra, és nincsenek átlátható módon megindokolva, valamint nem objektív kritériumokon alapszanak.

(51) A VDFU úgy véli továbbá, hogy a BIOSCOPE engedményesének kiválasztásakor alkalmazott eljárás nem határozta meg kellő mértékben az általános gazdasági érdeket kielégítő szolgáltatási feladatok tartalmát és azokat az eszközöket, amelyeket ennek a feladatnak az elvégzéséhez meg kell valósítani ahhoz, hogy a kérdéses eljárás megvalósítását elégségesnek lehessen tekinteni a túlkompenzálás lehetőségének kizárása érdekében. Szükséges lett volna tehát, hogy Franciaország az engedményesnek az általános gazdasági érdeket kielégítő feladat elvégzéséért nyújtott ellentételezés összegének megállapítását, részletesen megindokolja, figyelembe véve az engedményes terheinek és hasznainak egészét, aminek Franciaország a VDFU szerint nem tett eleget kellő mértékben.

(52) A VDFU megjegyzéseit annak jelzésével folytatja, hogy úgy véli, a francia állam támogatása a BIOSCOPE javára nem összeegyeztethető a Szerződés rendelkezéseivel.

(53) Elsősorban a VDFU jelzi, hogy véleménye szerint a támogatás nem összeegyeztethető a regionális irányvonalakkal. Mivel a támogatást nem egy, a Bizottság által jóváhagyott támogatási rendszer keretében nyújtják, be kellene bizonyítani a régió gazdaságára gyakorolt hasznos hatását. Vagyis, a VDFU szerint, abban a földrajzi térségben, amelyben a BIOSCOPE megvalósul, már legalább tíz szórakoztató park van, ha csak a német oldalt számolják is. Az ezen a területen szerzett tapasztalatok, különösen számos park bukása, amilyen a Hagondange/Lorraine is volt, azt mutatja, hogy az állami szféra nagy beruházásai ezen a területen nem járnak a régió gazdaságára számottevően hasznos strukturális hatásokkal.

(54) A VDFU szerint tulajdonképpen be kellene bizonyítani, hogy a park jelentős potenciállal rendelkezik a régió tartós dinamizálására, és hogy az abból következő fejlődés kompenzálja a BIOSCOPE versenytársaira gyakorolt hatást. A VDFU szerint logikai szempontból lehetetlen ezt a két feltételt egyidejűleg kielégíteni, legalábbis akkor, ha Franciaország okfejtését követik.

(55) Végül, a VDFU úgy véli, hogy ahhoz, hogy a BIOSCOPE-nak adott támogatás a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének d) pontja szerint engedélyezhető legyen, el kellene végezni a támogatás által célzott kulturális és kulturális örökséggel kapcsolatos célkitűzésekkel való arányosságának elemzését. Viszont egy ilyen arányossági elemzés csak az átláthatóság és az objektivitás olyan feltételei mellett végezhető el, amelyek hasonlóak azokhoz, amelyek az általános gazdasági érdeket kielégítő szolgáltatásokra fizetett térítések arányossági elemzéseihez szükségesek, amiről a VDFU úgy véli, hogy ilyen elvégzésére nem került sor, ahogyan az a 45. és azt követő preambulumbekezdésekben kifejtésre került.

2. **Az SMVP által beadott észrevételek**

(56) Az SMVP jelzi, hogy teljes mértékben egyetért Franciaország észrevételeivel, amelyek összefoglalása a IV. szakaszban szerepel.

(57) Az SMVP jelzi egyébként, hogy egyetlen célkitűzése a koncesszióban előirányzott feladatok megvalósítása. Felhívja a Bizottság figyelmét a BIOSCOPE-park nagyfokú különlegességére. Sem saját maga, sem anyavállalatának egyetlen leányvállalata nem rendelkezik előzetes tapasztalatokkal az ily mértékben atipikus parkok vezetésében.

(58) Az SMVP szerint a BIOSCOPE kifejezetten közérdekű kezdeményezésű projekt, amelynek – a hivatalos hatóságok által önállóan meghatározott – koncepciója vitathatatlanul általános érdeklődés kielégítésére szolgál.

(59) Egy ilyen park koncepciója, megvalósítása és üzemeltetése nem valósulhatna meg egy teljesen magánkézben lévő keretben, ahogyan azt – az SMVP véleménye szerint – a Rise Conseil korábban hivatkozott tanulmányának eredményei is mutatják.

(60) Vagyis, még mindig az SMVP szerint, a közszféra részvétele egy olyan, általános érdeket képviselő tevékenység finanszírozásában, amely egyedül a magánszektor erejéből gyaníthatóan nem valósulhatna meg, nem lehet összeegyeztethetetlen az állami támogatásokra vonatkozó közösségi szabályokkal.

(61) Az SMVP azt a következtetést vonja tehát le, hogy az állam részvétele nem haladja meg a közösségi szabályokkal összeegyeztethető támogatási szintet.

VI. **FRANCIAORSZÁG MEGJEGYZÉSEI AZ ÉRDEKELTEK ÉSZREVÉTELEIHEZ**

(62) Franciaország megjegyzései csak a VDFU észrevételeire vonatkoznak.

(63) Franciaország vitatja a VDFU azon állítását, miszerint a SYMBIO nem érhet el elégséges megtérülést a befektetésen. Véleménye szerint a SYMBIO a kockázatmentes megtérüléshez hasonló megtérülési rátát érhet el, amely – továbbra is szerinte – az a megtérülési szint, amelyet egy, a közösség pénzével gazdálkodó közületi szervezet tevékenységein el is kell érni. Egyébként a VDFU szerinte nem vette figyelembe, hogy a BIOSCOPE 30 éves koncesszió után az üzleti javakkal együtt visszakerül a SYMBIO-hoz, ami megváltoztatná az egyesület által végzett számításokat.

(64) Franciaország vitatja a VDFU azon véleményét is, amely szerint a BIOSCOPE-nak adott állami támogatás nem teljesíti a Bíróság által az idézett Altmark-ítéletben rögzített feltételeket. Megismétli a IV. szakaszban már bemutatott érveit, külön hangsúlyozva azt a tényt, hogy véleménye szerint a BIOSCOPE nem vegyítené a szórakoztató tevékenységeket és az oktató tevékenységeket, hanem kizárólag az utóbbiakra összpontosítana. Hangsúlyozza azt a tényt, hogy a koncesszió nem teszi lehetővé a park jellegének megváltoztatását ebben a vonatkozásban. Minden, kizárólagosan pedagógiai jellegét érintő sérelem az engedményes részéről „rendkívül súlyos hibának” minősülhet, ami felhatalmazza a SYMBIO-t arra, hogy megtorló intézkedéseket alkalmazzon, amelyek akár az engedményesi jogoktól való megfosztásig is elmehetnek.

(65) Franciaország egyébként jelzi, hogy a BIOSCOPE egyedi projekt, amely szerinte egyik tematikus német parkkal sem áll versenyben. Szerinte a VDFU által a kulturális tevékenységekre példaként felhozott, ezekben a parkokban végzett tevékenységek kiegészítő és másodlagos jellegűek a szórakoztató tevékenységekhez képest. Ráadásul Németországban csak az *Europa-Park* az, amely mintegy 3 órás autóútnál kisebb távolságra van a BIOSCOPE-tól.

(66) Franciaország vitatja továbbá a VDFU elemzését arról, hogy az állami támogatás összeegyeztethető-e a regionális irányvonalakkal. Franciaország úgy gondolja, hogy nincs ellentmondás a regionális támogatás hatására vonatkozó okfejtésében. Abban az esetben, ha az állam célkitűzését eléri, a támogatás éppenséggel pozitív hatást gyakorolna a régióra, vagyis a közpénzeket nem feleslegesen használnák fel. Emlékeztet a számos, a helyi gazdaságra gyakorolt pozitív hatásra, amelyeket a BIOSCOPE-nak tulajdonít. Ezután kétségbe vonja a VDFU-nak azt az érvét, miszerint a BIOSCOPE megfoszthatja a német parkokat attól a látogatottsági csúcsidőszaktól, amely jövedelmezőségükhöz szükséges. Az egyetlen olyan német park, amely megfelelő közelségben van a BIOSCOPE-hoz ahhoz, hogy esetleges választási lehetőséget nyújtson a turisták számára, az *Europa-Park*. Viszont ebben a parkban a látogatók éves száma (3,3 millió Franciaország szerint) akkora, ami kevéssé valószínűvé teszi, hogy túlélése egy éves csúcsidőszaki feltételezett látogatottságtól függene.

(67) Franciaország végül emlékeztet arra, hogy a BIOSCOPE kulturális célkitűzése szerinte teljes mértékben egybevág közszolgálati feladatával.

VII. **ÉRTÉKELÉS**

1. **A támogatás fennállásáról**

(68) Egy intézkedés akkor valósít meg állami támogatást a Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése szerint, ha szelektív versenyelőnyhöz juttat egy vagy néhány vállalatot az állam forrásai révén, oly módon, hogy hatással van, vagy hatással lehet a tagállamok közötti cserekapcsolatokra. A Bizottság ebben a szakaszban megvizsgálja ennek a meghatározásnak mind a négy halmazati kritériumát.

Szelektivitás

(69) Nincs kétség afelől, hogy az intézkedés szelektív, mivel egyetlen vállalatnak hajt hasznot: az SMVP-nek.

Állami erőforrások

(70) Az állam beavatkozása a BIOSCOPE javára magában foglalja a SYMBIO, vagyis a helyi önkormányzatokat tömörítő szervezet által átadott eszközöket. Világos tehát, hogy állami erőforrásokat mozgósít.

Kihatás a cserekapcsolatokra

(71) Franciaország fenntartja, hogy a BIOSCOPE egy annyira különleges park, hogy semmiképpen nem helyettesíthet más szórakoztató parkokat, és különösen nem azt az egyetlent, amely – szerinte – a vonzáskörzetében van. Az állam által ehhez a projekthez adott támogatás tehát nem lehet kihatással a látogatók mozgására, és nem lehet hatása a tagállamok közötti cserére.

(72) A Bizottság elismeri, hogy a BIOSCOPE által javasolt tevékenységek nagyon különböznek azoktól, amelyeket a hagyományos szórakoztató parkok kínálnak. Nem lehet tehát teljes mértékben megfeleltetni egy, a BIOSCOPE-ban tett látogatást egy klasszikus szórakoztató parkban tett látogatásnak, ami bizonyosan azzal a hatással jár, hogy nagyon lecsökken azoknak a látogatóknak a száma, akiket a BIOSCOPE feltételezhetően elvehet az utóbbiaktól.

(73) A Bizottság úgy véli azonban, hogy ez a különbség nem elégséges ahhoz, hogy abszolút értelemben kizárják a behelyettesíthetőség minden formáját. Mikor ugyanis valaki eldönti, hogyan töltse el szabadidejét, a választás nem mindig ugyanolyan típusú tevékenységek közül történik. Így dönthet úgy, hogy inkább uszodába megy, mint az állatkertbe, annak ellenére, hogy az állatkertben töltött idő tartalma a kikapcsolódás szempontjából nagyon is különbözik az uszodában eltöltött időétől. Ugyanilyen módon, a szülők gyakran döntenek úgy, hogy családi látogatást tesznek egy múzeumban, miközben a gyerekek – ha ők választhatnának – szívesebben mennének el egy kirakodóvásárba.

(74) A Bizottság úgy véli, hogy a BIOSCOPE-ban tett látogatás valóban bizonyos alternatívát jelenthet a német szórakoztató parkok meglátogatásával szemben, de csak korlátozott mértékben.

(75) A fentiekre való tekintettel a Bizottság úgy véli, hogy az adott esetben az intézkedésről nagyon is feltételezhető, hogy kihatással lesz a tagállamok közötti cserekapcsolatokra, és ezáltal kielégíti a megkövetelt kritériumot.

Előny

(76) Annak megállapítására, hogy az intézkedés versenyelőnyhöz juttatja-e az SMVP-t, a Bizottságnak ellenőriznie kell, vajon az állam beavatkozása lehetővé teszi-e, hogy a társaság jobb helyzetbe kerüljön, mint amilyenben akkor lett volna, ha a piaci erők szabadon érvényesülhettek volna.

(77) Önmagában az állam pénzbeli beavatkozása nem elégséges feltétel annak a következtetésnek a levonására, hogy az előnyt jelent a beavatkozás kedvezményezettjeként szereplő társaság számára. Valójában az állami beavatkozás megvalósulhat olyan feltételek között, amelyek azonosak azokkal, mintha egy magánbefektetőt fogadtak volna el, piacgazdasági körülmények között. Ilyenkor az állami beavatkozás nem eredményez a Szerződés 87. cikke (1) bekezdésének értelmében vett előnyt.

(78) Az adott esetben az állami beavatkozás jellegének elemzése különösen összetetté válik a koncesszió jogi természete folytán, amely nagyon aszimmetrikus jogokat és kötelességeket szab ki a két fél mindegyikére.

(79) Röviden és közgazdasági szempontból az ügylet úgy tekinthető, hogy két fél befektetést eszközöl a BIOSCOPE-projektbe, de eltérő kockázati módozatok szerint. A SYMBIO, amely a közszférát képviseli, nagyon alacsony kockázatokat vállal, miközben az SMVP vállalja az üzleti kockázatok javát. Természetes, hogy az a befektető, amely kevesebb kockázatot vállal, kevesebbet kap, mint az, amelyik több kockázatot vállal.

(80) Az elemzésnek tehát a vonatkozó befektetések jövedelmezőségi arányainak egyezőségét kell elsősorban ellenőriznie.

(81) A Bizottság megjegyzi, hogy ezt az elemzést a Rise Conseil független cég már elvégezte, és annak következtetéseit Franciaország továbbította.

(82) Ez az elemzés arra a következtetésre jut, hogy a BIOSCOPE-projekt jövedelmezőségi szintje az SMVP számára nem haladja meg a hasonló befektetések jövedelmezőségi rátáját, a teljes egészében magántulajdonú projektekben. Azt a következtetést is levonja, hogy a BIOSCOPE-projekt jövedelmezőségi rátája a SYMBIO számára hasonló a kockázatmentes befektetéseken elérhető jövedelmezőségi rátához. Ez bizonyos egyezőséget bizonyítana az illető befektetők jövedelmezőségi rátája és a piaci ráták között.

(83) Ez az elemzés viszont azon a tényen alapul, hogy elfogadható az, miszerint a közintézmények befektetése az SMVP-étől nagyon eltérő formát ölthet. Ahhoz, hogy a piacgazdasági magánbefektető elve teljesüljön, arra lenne szükség, hogy egy másik magánbefektetőről – például egy olyanról, amely más jellegű, mint egy park üzemeltetője – feltételezhető legyen, hogy olyan befektetést eszközöljön, amelynek formája hasonlít az állam befektetéséhez.

(84) Márpedig magának az SMVP-nek az észrevételei szerint nagyon valószínű, ha ugyan nem bizonyos az, hogy a projektet a SYMBIO ilyen formában történő részvétele nélkül nem lehetett volna megindítani. Ez inkább arra mutat, hogy a SYMBIO részvétele nem lett volna egy magánbefektetőével helyettesíthető, még azonos feltételek esetén sem (kockázatmentesség, alacsonyabb megtérülési szinthez kapcsolódóan). A Bizottság úgy véli, hogy ez nincs szükségképpen ellentmondásban a Rise Conseil tanulmányának eredményeivel, mivel az lehetséges, hogy az állam rendkívüli jogi eszközökkel rendelkezik, amelyek lehetővé teszik számára, hogy olyan körülmények között avatkozzon be, amelyek a magánszféra szereplői számára nem létezhetnek.

(85) A fentiekre való tekintettel a Bizottság tehát nem tudja kizárni azt, hogy az SMVP előnyhöz jutott.

(86) A Bíróság határozata a fent hivatkozott Altmark-ügyben négy halmazati feltételt jelez, amelyek ellenőrzése esetén lehetővé válik, hogy egy intézkedés általános gazdasági érdeket képviselő szolgáltatáshoz kapcsolódó költségek megtérítésének minősüljön, és ezen a jogcímen elkerülje azt, hogy versenyelőnynek minősüljön.

(87) Ezek közül a feltételek közül az első az, hogy „a kedvezményezett vállalatot ténylegesen megbízták közszolgálati kötelességek elvégzésével és [hogy] ezeket a kötelességeket világosan meghatározták”.

(88) A Bizottság a hivatalos vizsgálati eljárás megindításakor kétségeit fejezte ki azzal a ténnyel kapcsolatban, hogy ez a konkrét feltétel az adott esetben teljesült-e.

(89) A Franciaország és harmadik személyek által benyújtott információk elemzése után a Bizottság úgy véli, hogy az ezzel a ponttal kapcsolatos aggályai nem oszlathatók el.

(90) A Bizottság mindenekelőtt úgy gondolja, hogy a BIOSCOPE általános pedagógiai és oktatási célkitűzése, ahogyan az például a koncesszió preambulumában megfogalmazásra került, valóban túlságosan általános ahhoz, hogy a közszolgálati feladat világos meghatározásának lehessen tekinteni. Ez a meghatározás különösen túlságosan tág ahhoz, hogy ennek a feladatnak a költségeiről valamiféle becslés alapja lehessen.

(91) Egyébként a Bizottság úgy véli, hogy Franciaországnak az az érve sem elfogadhatóbb, miszerint a koncesszió a maga egészében képviseli a közszolgálati kötelesség meghatározását. Ez a koncessziós szerződés tulajdonképpen számos olyan cikket tartalmaz, amelyek teljesen azonosak lennének akkor is, ha a BIOSCOPE-nak a legkisebb pedagógiai vagy oktatási irányultsága sem lenne, ezek tehát nem határozhatnak meg egy közszolgálati feladatot. Legalábbis arra lenne szükség, hogy néhány olyan cikket lehessen meghatározni a koncessziós szerződésben, amely erre az oktatási feladatra hivatkozik. Vagyis a Bizottság úgy véli, hogy nincs olyan cikk, amely kellően pontos lenne ebben a tekintetben, kivéve talán azokat a cikkeket, amelyek a felhasználók egyes kategóriáira vonatkozó árakkal foglalkoznak, amiről a (92) preambulumbekezdésben van szó.

(92) Végül, a Bizottság úgy véli, hogy a koncessziós szerződésnek azok a cikkei, amelyek a látogatók bizonyos kategóriáira vonatkozó speciális díjakkal foglalkoznak – amelyekre Franciaország hivatkozik, – talán valóban alapot szolgáltathatnának az általános gazdasági érdeket képviselő szolgáltatási feladat meghatározásához. Világos azonban, hogy ezek a cikkek a BIOSCOPE tevékenységének csak egy töredékére vonatkoznak. Ha ezeket kellett felhozni az általános gazdasági érdeket kielégítő szolgáltatás meghatározásához, akkor a kérdéses szolgáltatás terjedelme nem indokolhatja meg azt, hogy a projekt egészét közszolgálati projektként kezeljék. Egyébként az ezekhez a cikkekhez kapcsolódó közszolgálati szolgáltatás terjedelme sem egészen világos. Tulajdonképpen szokásos dolog, még a nem támogatott parkok esetében is, hogy speciális díjakat szabjanak ki a felhasználók egyes kategóriái számára. Ez esetben tehát egy nagyon elterjedt üzleti gyakorlatról van szó.

(93) A fentiekre való tekintettel a Bizottság tehát úgy véli, hogy nem tudja kizárni az előny létezését a kedvezményezett vállalat számára, és erre az előnyre esetleg csak igen részleges módon vonatkoztatható az általános gazdasági érdeket képviselő feladat költségtérítésének fogalma.

Következtetés

(94) A Bizottság tehát nem tudja kizárni azt, hogy az SMVP javára az EK-Szerződés 87. cikke (1) bekezdésének értelmében vett állami támogatást nyújtottak. A 7.2. szakaszban viszont bizonyítást nyer, hogy amennyiben ez a támogatás létezik, az a Szerződéssel összeegyeztethető.

2. **A támogatás összeegyeztethetőségéről**

(95) A Bizottság tudomásul veszi, hogy a támogatást egy olyan projekthez adták, amely a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerint hátrányos helyzetű térségben (az elzászi káliumos medencében) helyezkedik el. *Ad hoc* támogatási projektről van szó, mivel nem tartozik a Bizottság által már jóváhagyott egyik támogatási rendszer keretébe sem.

(96) Az ilyen befektetési projektek bizonyos esetekben a nagy befektetési projekteknek nyújtott regionális célú, több ágazatot érintő támogatási keret fényében is értékelhetőek. Jelen esetben a támogatás megadásának dátuma a koncessziós szerződés záradéka aláírásával egyezik meg, ami 2002. július 9., a potenciálisan alkalmazható több ágazatra vonatkozó keretszabály pedig az, amelyet 1998-ban publikáltak ([10]). Erre a keretszabályra a továbbiakban „a keretszabály"-ként hivatkozunk.

(97) A keretszabály 2.1. pontja alkalmazási területét bizonyos projektekre korlátozza, amelyek két, pontosan megadott, alternatív kritériumnak felelnek meg.

(98) Az első kritérium maga is három halmazati alkritériumból áll össze:

— a projekt teljes költsége legalább 50 millió euró,

— a halmozott támogatási összegek intenzitása a regionális célú, a vizsgált régióban a nagyvállalatoknak adható támogatásokra meghatározott felső határ legalább 50 %-át eléri,

— az egy létrehozott vagy megőrzött munkahelyre számított támogatás legalább 40 000 eurónak.

(99) Ebben a szakaszban bizonyításra kerül, hogy a projekt teljes költsége [60–65]* millió euro, a támogatási intenzitás [7–8]* %, míg a vizsgált térségre a felső határ 10 %, és a bruttó támogatástartalom [5–10]* millió euro, ami a 105 létrehozott munkahelyre [45 000–95 000]* eurós foglalkoztatási támogatásnak felel meg.

(100) A keretszabály tehát alkalmazható.

(101) Annak megállapításához, vajon a támogatás összeegyeztethető-e a keretszabály kritériumaival, a Bizottságnak először is ki kell számítania a támogatás intenzitását. Ez az intenzitás aztán összehasonlítható azzal a maximált támogatási intenzitással, amelyet a keretszabály 3.10. pontjában megadott számítási képlet alkalmazásával kapunk.

A támogatás intenzitása

(102) Egy szubvenció formájában adott támogatás intenzitása a szubvenció és az elszámolható költségek közötti arány. Amikor a támogatást a szubvenciótól eltérő formában adják, azt először is támogatástartalommá kell átalakítani, hogy összehasonlítsuk az elszámolható költségekkel.

(103) Az állam által adott támogatás az adott esetben összetett. Tartalmaz egy szubvenciós elemet, de más, pozitív és negatív elemeket is, amelyek az egyes koncessziós partnerek jogaiból és kötelességeiből fakadnak. Ezeknek az elemeknek az összességét figyelembe kell venni ahhoz, hogy a támogatás támogatástartalmát kiszámolhassuk.

(104) A következő táblázat összefoglalja a kérdéses koncesszió alapelveit, valamint azok pozitív vagy negatív hatását az SMVP-nek nyújtott támogatásra.

Koncessziós elv	Hatás az SMVP-re
Az állam részesedése az induló befektetésben	Pozitív
A földterületek rendelkezésre bocsátása	Pozitív
Illeték fizetése az államnak	Negatív
A javak visszaszolgáltatása az államnak a koncesszió végén	Negatív

([10]) HL C 107., 1998.4.7., 7. o.

(105) A támogatás bruttó támogatástartalmának értékeléséhez a fenti elemek mindegyikét számszerűsíteni szükséges, és azok algebrai összegét ki kell számolni. A fenti elemek számszerűsítésekor a Bizottság a rendelkezésére álló információkat használta fel, különösen azokat, amelyek a Rise Conseil társaság tanulmányában szerepelnek.

(106) Az állam részesedését az induló befektetésben könnyű értékelni: azt 30,5 millió euróban határozták meg. Az állam hozzájárulása előlegek folyósítása formájában történik, 10 évre elosztva. Ebből következik, hogy a hozzájárulás értékét napi értéken is ki kell fejezni. Ennek elvégzéséhez a Bizottság azt a referencia-kamatlábat és leszámítolási kamatlábat használta, amelyet a támogatás megadásának időpontjában Franciaországra vonatkozóan elfogadott. Ez a kamatláb 5,06 %. Ezt használták minden, itt következő számításnál.

(107) Az állam részesedésének napi értéken kifejezett értéke az induló befektetésben 25,933 millió euró.

(108) Meg kell egyébként jegyezni, hogy ez az állam egyetlen részesedése szubvencióként a BIOSCOPE beruházásaiban. A későbbi beruházások teljes egészükben az SMVP-t terhelik.

(109) A földterületek rendelkezésre bocsátása, vagyis az SMVP által ki nem fizetendő bérleti díj az értékelés szerint 6,718 millió euró. Ez a számítás a BIOSCOPE-hoz közeli Pulversheim gazdasági övezetében kínált földterületek értékén (ami 10 és 12 euró/m^2 között van), és 8 %-os átlagos földbérleti járadékon alapul, ahogyan azt az Adóügyi Főigazgatóság (Direction générale des Impôts) meghatározta.

(110) Az SMVP által a SYMBIO-nak fizetett illeték teljes értéke az értékelés szerint 7,295 millió euró. Ez az érték a BIOSCOPE által a Bizottságnak megküldött üzleti tervében előre jelzett árbevételen alapul.

(111) Bonyolultabb számszerűsíteni annak értékét, hogy az ingatlan visszakerül az államhoz. Világos, hogy ez a hatás előnytelen az SMVP számára. Egy klasszikus szubvenció esetében ugyanis a támogatás kedvezményezettje saját befektetése tulajdonosa, és tulajdonosa is marad, azaz teljes mértékben hasznot húzhat abból. Így például eladhatja azt a piacon. Jelen esetben a BIOSCOPE teljes egészében visszakerül az államhoz, a cégértékkel együtt, a 30 éves koncessziós időszak végén ([11]). Egy klasszikus helyzethez képest az SMVP tehát elveszíti az ingatlan értékét, ami egyenlő azzal az árral, amelyért a társaság el tudta volna adni a piacon (magától értetődően a kezdeti időpont napi értékén számolva).

(112) A Bizottság úgy véli tehát, hogy az SMVP szempontjából elvesztett eladási ár felhasználható az ingatlan államnak történő visszaadása, mint negatív hatás az értékelésére, amelyet a koncessziós szerződés előirányoz.

(113) Két eltérő módszert alkalmaztak ennek az eladási árnak a kiszámításakor: az EBITDA többszörösének módszere, illetve a szabad cash-flow módszere.

(114) Az első módszer a vállalat értékelését jelenti, a normatív EBITDA többszöröse alapján. A többszörös függ az ágazattól, és becslése az olyan, nemrégen lezajlott tranzakciók alapján történik, amelyek pénzügyi adatai nyilvánosságra kerültek.

(115) A Rise Conseil által elvégzett elemzés az ágazatban nemrégen lezajlott tranzakciókban megfigyelt többszörösökre vonatkozóan, amelyekről elégséges pénzügyi adat került nyilvánosságra, azt mutatja, hogy a többszörösök 6,3 ([12]) és 13,25 ([13]) között változnak, átlaguk pedig 8,71.

(116) A fenti átlagos többszörös alkalmazásával a BIOSCOPE esetében a vállalat értéke [15–20]* millió euró ([14]) körül van.

(117) A második módszer abban áll, hogy meghatározzák a vállalat esetében a normatív szabad cash-flow-t a koncesszió megadását követő időszakra, és úgy tekintik, hogy a vállalat egy olyan feltételezett társaság értékével rendelkezik, amely esetében a folyamatosan rendelkezésre álló cash-flow aránya ez.

(118) Ez a számítás megköveteli, hogy feltételezzük a cash-flow mértékének állandóságát.

(119) A Rise Conseil által készített tanulmány a nemrégiben lezajlott tranzakciók pénzügyi elemzésével 1 % ([15]) és 3,5 % ([16]) közötti alakulást mutat, amelyek átlaga 2,2 %.

(120) Ezenkívül szokás szerint úgy tekintik, hogy a cash-flow állandóság ugyanolyan nagyságrendű, mint a gazdasági növekedés üteme. Mivel ez az ütem Franciaországban az utóbbi években 1 % és 3 % között volt, a Bizottság becslése szerint a cash-flow állandóság mértékére a 2,2 %-os érték elfogadható.

([11]) Valójában a BIOSCOPE szigorúan véve továbbra is az állam tulajdona marad a koncesszió egész időtartama alatt, de ennek a tulajdonnak a hatása gazdasági szempontból csak a koncesszió végén jelentkezik, amikor az engedményesnek ellenérték nélkül le kell mondania az ingatlan haszonélvezetéről.

([12]) A *Parques Reunidos* eladása (Forrás: a *Rise Conseil* jelentése, amely az Advent internetes oldalára hivatkozik).

([13]) A *Tussauds* eladása (Forrás: *a Rise Conseil jelentése,* amely a *Les Echos* 2003.12.9-i és a *Daily Telegraph* 2003.2.23-i számára hivatkozik).

([14]) Ez a számítás a BIOSCOPE üzleti tervében előirányzott EBITDA-n alapul, amiből levonásra került a feltételezett bérleti díj, amelyet a társaságnak kellene fizetnie ahhoz, hogy rendelkezzen a földterület felett. Ez szükséges annak figyelembevételekor, hogy egy esetleges vásárlónak mennyit kellene ténylegesen fizetnie a terület bérletéért, kivéve ha ő is részesül egy új támogatásban.

([15]) Az Ebizcuss.com és az International computer beolvasztása a Gruppo banca sella társaság által.

([16]) Az Avenir France tőzsdei bevezetésének elemzése, amelyet a CIC Securities társaság szervezett.

(121) Ennek a módszernek az alkalmazása a fentiekben idézett feltételezésekre egy [15-20]* millió eurós vállalatértékhez vezet ([17]). Ez az érték közel áll az előbbihez, ami a két említett közgazdasági megközelítés koherenciáját mutatja.

(122) Annak érdekében, hogy ne részesítse előnyben az egyik közgazdasági megközelítést a másikkal szemben, a Bizottság a park értékére a két kapott eredmény számtani átlagát képezte, ami [15–20]* millió euró.

(123) A bruttó támogatástartalom tehát 25,933+6,718-7,295-[15–20]*=[5–10]* millió euró.

(124) A támogatási intenzitás kiszámítása érdekében ezt az értéket viszonyítják a támogatható beruházásokhoz.

(125) A BIOSCOPE-projekt beruházásai két nagy részből állnak majd: a park megnyitásához szükséges induló beruházás, és a későbbi beruházások, amelyek megvalósítása ahhoz szükséges, hogy a park vonzerejét megőrizzék.

(126) Mindkét típusú beruházást említi a koncessziós szerződés. A koncessziós szerződés a beruházások első típusának értékét 61,5 millió euróban rögzíti, amelynek terhe a SYMBIO és az SVMP között oszlik meg. Ezeknek a beruházásoknak a napi értéken kifejezett értéke 49,985 millió euró. A koncessziós szerződés viszont számszerűsítve nem rögzíti a későbbi beruházások értékét, csak azt jelzi, hogy olyan jellegűeknek kell lenniük, ami lehetővé teszi a park vonzerejének megőrzését. A későbbi beruházásokat a SYMBIO-nak jóvá kell hagynia, és azok teljes mértékben az SMVP-t terhelik.

(127) A későbbi beruházások értékének számszerűsítésére a Bizottság az SMVP üzleti tervére alapozott, amelyet a SYMBIO jóváhagyott.

(128) A későbbi beruházások teljes aktualizált értéke [25-35]* millió euro között van. A Bizottság úgy vélekedik, hogy ezt az értéket óvatosan becsülték, mivel ezeknek a beruházásoknak az átlagos súlya a koncesszió utolsó 10 éve folyamán, amikorra a BIOSCOPE bejáratódik, az árbevételnek mindössze 14 %-a, miközben Franciaországban az ágazat átlaga az árbevétel 16 és 25 %-a között van ([18]). Ha ezeknek a beruházásoknak a becslése kevésbé óvatosan történik, azokat magasabbra tették volna, és akkor a számított támogatási intenzitás is csökkenne. A Bizottság tehát megelégedhet saját számításai esetében az óvatos becsléssel.

([17]) A számítás ez esetben is figyelembe veszi, hogy egy potenciális vásárlónak bérleti díjat kellene fizetnie a földterületért.

([18]) Forrás: a Rise Conseil jelentése.

(129) A később megvalósítandó, [25–35]* millió eurós beruházások között a Bizottság az elszámolható költségek kiszámításához csak azt a részt vette alapul, amely a vonzó újdonságokra irányuló beruházásokhoz kapcsolódik, vagyis a BIOSCOPE tevékenységének bővítéséhez, azaz [15–20]* millió euró értéket, kizárva a karbantartási és a pótlásra irányuló beruházásokat, amelyek a maguk részéről [10–15]* milló eurót tesznek ki. Valójában ezek közül a kiadások közül csak az előbbiek azok, amelyek a regionális irányvonalak értelmében az induló beruházásnak megfelelnek (az említett irányvonalak 4.4. pontja).

(130) Az elszámolható költségek kiszámításának alapja tehát 49,585 millió euró a beruházások első részére, majd [15–20]* millió euró a második részre, azaz összesen [65–70]* millió euro.

(131) A Bizottság ezek után levonta ezekből a költségekből az egyes szórakoztató programok beindításával kapcsolatos költségeket, amelyek a regionális irányvonalak 4.5. pontjának alkalmazása értelmében a támogatásoknál nem elszámolhatóak. Az első részlettel kapcsolatos kiadások Franciaország által megadott pontos leírásában ezek a tevékenységek a teljes költségek 5 %-át képviselik. A Bizottság előrevetítése szerint a helyzet ugyanaz lesz a következő részleteknél is. A regionális irányvonalak értelmében elszámolható kiadások tehát a [65–70]* millió euró 95 %-ának felelnek meg, ami [60–65]* millió euró.

(132) A bruttó támogatástartalom szerinti támogatási intenzitás tehát 7,279/[60–65]*=[10–12]* %.

(133) Az ennek az értéknek megfelelő nettó támogatástartalomban kifejezett intenzitás [7–8]* % ([19]) kiszámítása az üzleti terv szerinti lineáris értékcsökkenés, valamint a Bizottság által Franciaország esetében elfogadott referencia-kamatláb és leszámítolási kamatláb felhasználásával történt.

A megengedhető intenzitás felső határa

(134) A keretszabály 3.10. pontjában szereplő képlet szerint a megengedhető intenzitás felső határa négy szám szorzata.

(135) Az első szám, amelyet R-rel jelöl, a nagyvállalatok számára engedélyezett támogatás maximális intenzitása a vizsgált támogatott régióban. Az adott esetben R=0,10.

(136) A második szám, amelyet T-vel jelöl, a verseny állapotának tényezője.

([19]) Ez a számítás azon a feltételezésen alapul, hogy amennyiben a vállalat ténylegesen eladhatná ingatlanát a koncesszió végén, az eladási ár teljes egészében elszámolásra kerülne a vállalat eredmény-kimutatásában, és ezáltal társasági adó hatálya alá esne, ami ezáltal csökkentené az SMVP számára az eladásból származó hasznot. Ha ezt a hatást nem vennénk figyelembe, a nettó támogatástartalom még alacsonyabb lenne.

(137) A keretszabály 3.3. pontja azt irányozza elő, hogy „annak megállapítására, hogy az (al)ágazat szenved-e strukturális kapacitásfeleslegben, a Bizottság figyelembe veszi, a Közösség egészére vonatkozóan, a feldolgozóipar egészére a termelési kapacitások átlagos kihasználtsága és a kérdéses (al)ágazat kapacitáskihasználási mutatójának különbözetét". Úgy tekintendő, hogy kapacitásfelesleg áll fenn, ha az utolsó öt évben a kérdéses (al)ágazat kapacitáskihasználtsági aránya 2 százalékponttal elmarad a feldolgozóipar egészének kapacitáskihasználási mutatójának átlagától. Amikor a különbözet 5 százalékpontnál nagyobb, a strukturális kapacitásfelesleg súlyosnak tekintendő.

(138) Mint a Bizottság azt már korábbi határozataiban megjegyezte ([20]), a feldolgozóipari ágazatot nem lehet összehasonlítani az olyan szolgáltatási ágazattal, amilyen a szabadidő-parkok ágazata, vagy annak valamely alágazata. A (137) preambulum-bekezdésben ismertetett számszerűsítési kritériumot tehát nem lehet alkalmazni.

(139) A kapacitáskihasználására vonatkozó elegendő adat hiányában a keretszabály 3.4. pontja jelzi, hogy a Bizottság megvizsgálja majd, a beruházások vajon nem egy hanyatló piacon történnek-e. Ennek elvégzéséhez a Bizottság összehasonlítja a szóbanforgó termék vagy termékek látszólagos fogyasztásának alakulását a feldolgozóipar egészének növekedési ütemével.

(140) Az 1997-2002 közötti időszakban a teljes feldolgozóipar átlagos növekedési üteme az EGT-ben 4,8 % volt ([21]).

(141) Nehéz adatokat szerezni a szórakoztató parkok esetében a fogyasztás növekedési üteméről a Közösség egészére.

(142) Ami Franciaország konkrét esetét illeti, ahol a BIOSCOPE található, az ágazat növekedési üteme különösen jelentős.

(143) A francia Szenátus egyik jelentése szerint ([22]), a szórakoztató parkok tevékenysége Franciaországban tíz év alatt kilencszeresére nőtt, ami 25 %-os átlagos növekedésnek felel meg. A jövőt illetően, ugyanezen jelentés szerint, az ágazat növekedésének lassulnia kell, de még mindig a 4 % és 8 % közötti sávban helyezkedik majd el.

(144) A Bizottság úgy véli, hogy a Franciaországra számított mutatók felhasználhatóak az adott eset elemzésére, főként azért, mert az Elzászhoz közeli tagállamokban, azaz azok, amelyek megtalálhatók a BIOSCOPE vonzáskörzetében, a helyzet ilyen szempontból Franciaországéhoz hasonló ([23]).

(145) A fentiekre való tekintettel a Bizottság úgy véli, hogy a beruházás nem egy hanyatló piacon valósul meg.

(146) Egyébként a *Grévin et Compagnie* csoport piaci részaránya az érintett terméknél, azaz a szórakoztató parkok esetében jóval 40 % alatt van. Például említve, még mindig a korábban idézett szenátusi jelentés szerint, a csoport által fogadott belépések száma 2002-ben 5 millió látogató volt, miközben ez a párizsi *Disneyland* esetében önmagában 13,1 millió volt.

(147) A keretszabályban előirányzott megfeleltetési táblázat alkalmazásával a Bizottság tehát azt a következtetést vonta le, hogy T=1.

(148) A harmadik mutató, amelyet I-vel jelölnek. a tőke/munka arány. Ez a projekt elszámolható költségei és a projekt által létrehozott munkahelyek száma közötti arány függvénye. Az adott esetben az elszámolható költségek [60–65]* millió eurót tesznek ki, a megteremtett közvetlen munkahelyek száma pedig teljes munkaidőre vetítve 105. A két érték hányadosa mintegy [600 000–650 000]* euró egy létrehozott munkahelyre vetítve. A keretszabályban foglalt megfeleltetési táblázat alkalmazásával azt kapjuk, hogy I=0,8.

(149) A negyedik szám, amelyet M-mel jelölnek, a regionális hatás tényezője. Ez a tényező mindig nagyobb 1-nél, vagy azzal egyenlő.

(150) Az előző megfontolásokra való tekintettel azt kapjuk, hogy a megengedhető intenzitás felső határa 0,10 × 1 × 0,8 × 1 = 8 %, vagy annál magasabb.

([20]) Lásd a Bizottság 2001. augusztus 7-i határozatát az N 229/01 ügyben – Olaszország – Támogatás a Pompei Tech World SpA számára, egy szórakoztató park létrehozásához (HL C 330., 2001.11.24., 2. o.).

([21]) Lásd a Bizottság 2004. április 20-i határozatát az N 611/2003 – Németország – (Sachsen-Anhalt) Beruházási támogatás az e-glass AG számára.

([22]) 2004. évi költségvetési törvény tervezete – III. kötet – 20. melléklet: Idegenforgalom. VI. rész „Szórakoztató parkok Franciaországban". Elérhető a Szenátus weboldalán: http://senat.fr/rap/l03-073-320/l03-073-32029.html

([23]) A francia Szenátus idézett jelentése szerint Franciaország rögtön Belgium és Németország mögött következik a szórakoztató parkok gazdasági súlyát illetően.

Következtetés

(151) Mivel a támogatás intenzitása [7–8]* % és a megengedhető intenzitás felső határa 8 % vagy annál nagyobb, a támogatás intenzitása összeegyeztethető a keretszabály előírásaival.

(152) A fentiekre való tekintettel a Bizottság azt a következtetést vonja le, hogy a támogatás összeegyeztethető a regionális irányvonalakkal, tehát összeegyeztethető a közös piaccal a Szerződés 87. cikkének (3) bekezdésének c) pontja szerint.

(153) A Bizottság azonban emlékeztet arra, hogy ez a pozitív értékelés a tervezett park és a koncesszió jelenlegi állapotára vonatkozik, ahogyan azokat a Bizottsággal megismertették. Abban az esetben, ha a tervezett park jellege megváltozik, vagy az állam bevonása lényegesen módosul, a projektben történt módosításokat be kell jelenteni a Bizottságnak, hogy az állami támogatásokra vonatkozó közösségi rendelkezéseket is figyelembe véve azokat újból elemezze.

(154) A Bizottság nem foglalkozik azzal, hogy a BIOSCOPE megvalósítására és üzemeltetésére vonatkozó, az SMVP társaságnak megadott koncesszióra vonatkozó eljárás megfelelt-e a közösségi jog szabályainak és elveinek. A Bizottság fenntartja magának a jogot arra, hogy megtegye a megfelelő intézkedéseket e tekintetben, ha erre szükség lenne,

ELFOGADTA A KÖVETKEZŐ HATÁROZATOT:

1. cikk

A Franciaország által az „S.M.V.P - Mise en Valeur du Patrimoine Culturel” társaság javára tett intézkedés, amelynek módozatait a közszolgálat átadásáról szóló szerződésben rögzítették, amelynek tárgya „a BIOSCOPE tematikus park megtervezésére, megvalósítására és üzemeltetésére szóló koncesszió”, egyfelől a SYMBIO és másfelől a „S.M.V.P - Mise en Valeur du Patrimoine Culturel” társaság között, ahogyan azt annak 2002. július 9-i kiegészítése módosította, annak ellenére, hogy állami támogatást valósít meg, összeegyeztethető a közös piaccal, a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerint.

2. cikk

E határozat címzettje a Francia Köztársaság.

Kelt Brüsszelben, 2004. szeptember 8-án.

a Bizottság részéről

Mario MONTI

a Bizottság tagja